

Miten vanhemmat voivat tukea lastaan erotilanteessa?

Anne Haring 19.3.2025
Eron edessä? -ilta

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITON
Tampereen osasto

LAPSET ENSIN

• **esityksen sisältö**

- **Virittäytymisvideo: Eroperhe Korhonen**
- **Lapsen osallisuudesta erotilanteessa**
- **Lasten ja nuorten kokemuksia eroista**
- **Mitä vanhemmat voivat tehdä?**
- **Lähipiirin rooli tukena**

Eroperhe Korhonen

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITON
Tampereen osasto

LAPSET ENSIN

Mitä kuuluu lapsen osallisuuteen erotilanteessa?

- kokemus kuulluksi ja nähdyksi tulemisesta
- tietoa tilanteesta, muutoksista ja päätöksistä
- tietoa, mihin on mahdollista vaikuttaa
- mahdollisuus kysyä, keskustella ja kuulla perusteluja
- mahdollisuus kertoa ajatuksia, toiveita ja mielipiteitä
- tietoa, miten mielipide huomioitiin lopputuloksessa

Mitä osallisuus ei ole

- Osallisuuden vastakohtia ovat välinpitämättömyys, osattomuus, syrjäytyminen ja vieraantuminen.
- Osallisuus ei voi toteutua, jos vanhemmat yrittävät suojata lasta puhumattomuudella.
- Lapsen osallisuus ei tarkoita, että ihastellaan lapsen vastuun ottamista vanhempien erotilanteessa. -> Lapsen rooli pitää turvata!

Miten vanhempien pitäisi hoitaa ero?

Lasten ja nuorten ajatuksia

Musta se ei oo ok laittaa lasta siihen väliin.

Parasta mitä vanhemmat voi tehdä, on kertoa lapselle, miksi he erosivat.

Välillä tuntuu, että olen muuttunut näkymättömäksi. Vanhemmilla on niin paljon omia asioita, ettei ne muista minua ollenkaan.

Jos mä en olisi kiukutellut niin paljon, vanhemmat ehkä olisivat vielä yhdessä. Olikohan ero sittenkin mun syytä?

Että he pystyisivät puhumaan toisilleen eron jälkeenkin.

Vanhemmat puhuvat pahaa toisistaan. En tiedä mitä ajatella. Tiedän hyviä juttuja heistä molemmista.

No mulle on tapahtunu monta kertaa silleen, että toiselle vanhemmalle ei oo sopinu, vaikka on luvattu tapaaminen.

LAPSEN REAGOINTI EROON

- Lapsen monenlaiset tunteet: hämmennys, pettymys, suru, kiukku, pelko (hylätyksi tulemisesta), helpotus, jatkuva ikävöinti.
- Usein myös syyllisyyden tunteet.
- Lapsen reagointi tulee usein vasta viiveellä. Ilmenee esimerkiksi levottomuutena, keskittymisvaikeuksina, vetäytymisenä tai uhmakkuutena.

LAPSEN IÄN MERKITYS REAGOINNISSA JA TUEN TARPEESSA

- Pikkulapsilla on mahdollisesti tilapäistä taantumista kehityksessä ja leikissä -> Huoli vanhemman katoamisesta aiheuttaa vanhempaan tarrautumista.
- Keskittymisvaikeudet tavallisia ajoittain.
- Nuoret ilmaisevat tunteitaan voimakkaastikin, eivät kuitenkaan välttämättä tarpeitaan.
- > Voivat etääntyä vanhemmista liiaksikin omaan kaveriverkostoonsa.
- Yksilöllisyys reagoinnissa: Perheen lapset voivat reagoida hyvinkin eri tavalla

LAPSEN NÄKÖKULMA EROTILOITTEESEEN

- Ero on pitkäaikainen prosessi, johon lapset tarvitsevat paljon enemmän aikaa kuin usein ymmärretään.
- Lapsi tarvitsee vanhempiensa tukea erosta selviämiseen.
- Lapselle on tärkeää pystyä ylläpitämään läheistä suhdetta molempaan biologiseen vanhempaansa eron jälkeen.

- **Epävarmuus äiti- tai isäsuhteen pysyvyydestä luo turvattomuuden tunnetta ja vaikuttaa hänen myöhempiin ihmissuhteisiinsa.**
- **Lapsen selviytymisessä auttaa, että hän näkee vanhempien hoitavan keskinäistä vanhemmuussuhdettaan riittävän hyvin.**
- **Toisen vanhemman mollaaminen lasten kuullen on aina haitallista lapsen kehitykselle.**

MITÄ VANHEMMAT VOIVAT TEHDÄ?

- Pysyä keskenään hyvissä väleissä.
- Pitää huolta omasta jaksamisestaan (myös hakea apua tarvittaessa).
- Kertoa erosta yhdessä ja palata asiaan myöhemminkin (erityisesti vauvojen ja pienten lasten kanssa).
- Puhua lapsen kanssa kaikesta eroon liittyvästä ja erityisesti lasta mietityttävistä asioista ja tukea lapsen kaikkea tunteiden ilmaisua.
- Vahvistaa lapsen turvallisuuden tunnetta ja luoda uskoa tilanteen vakautumiseen; erityisesti eron alkuvaiheessa, kun tilanne voi olla kaikille hämmentävä ja sekavakin.

- Tukea ikätasoista toimintaa ja rutiinien jatkamista, esimerkiksi harrastuksia.
- **Toimia yhdessä lapsen asioissa (omista vaikeista tunteista huolimatta) ->**
kun lapsi saa kokemuksen siitä, että vanhemmat pystyvät yhdessä huolehtimaan hänestä = olen heille tärkeä.
- **Maltaa uusissa ihmissuhteissaan ja antaa lapselle aikaa sopeutua uusiin ihmisiin (auttamisen haaste: vanhempien ja lasten tarpeiden erilaisuus ->**
aikuisen tarve ei välttämättä ole lapsen etu).
- > *Lapsi tarvitsee ennen kaikkea molempien vanhempiensa tukea erosta selviytymiseen ja lapsi käy läpi aivan oman eroprosessinsa.*
- > **Parasta: Vanhemmat pysyvät hyvissä väleissä.**

Lähipiirin arvokas tuki

- Pysy saatavilla. -> Vaikka ero tuntuisi sinusta pahalta, älä vetäydy lapsen saatavilta. Pidä yhteyttä eri tavoin ja kutsu lasta luoksesi.
- Pysy riittävän diplomaattisena. -> Älä puhu lapsen kuullen pahaa kummastakaan vanhemmasta, vaikka olisit itsekin pettynyt tai vihainen.
- Anna lapsen olla lapsi. -> Lapsi voi ottaa kantaakseen vanhempien murheita ja arjen vastuuta erotilanteessa. Auta häntä keventämään tätä taakkaa olemalla lapsen ja perheen apuna.

- **Älä käsittele omia eroon liittyviä asioita lapsen kanssa. -> Etsi eroon liittyvien tunteiden käsittelyyn tukea muilta ihmisiltä.**
- **Tarjoa muuta puuhaa lapselle. -> Läheisten koti on tärkeä silloin kun perheessä myrskyää.**

- **Kuuntele lasta ja tarjoa mahdollisuus puhua.**
- **Kysy kuulumisia. Yhteisen puuhastelun ohessa on usein helpompi puhua vaikeimmistakin asioista.**
- **Ole lapsen luottamuksen arvoinen.**
- **Pidä antamasi lupaukset. Älä kerro lapsen sanomisia eteenpäin (jos olet huolissasi, niin kysy neuvoa).**
- **Kestä tunteet.**
- **Lapsella voi olla monia tunteita eroon liittyen. Kerro, että ymmärrät ja kaikki ok.**
- **Kerro lapselle muistoja.**
- **Lapsi rakastaa kuulla tarinoita itsestään ja perheestään pienenä. Näin rakennat lapselle muistoja.**
- **Tue lapsen vanhempaa tai vanhempia, siitä hyötyy myös lapsi.**
- **Ero on rankkaa. Pysy rinnalla. Kysy mitä voisi tehdä.**

-Heli Pruuki: Lapsi ja ero (2017)

Kiitos mielenkiinnostasi!

LASTEN KERTOMAA

”Toivoisin, että voisin olla oma itseni sinun luonasi.”

”Toivoisin, että olen enemmän isän kanssa.”

”Voidaanko tehdä enemmän asioita yhdessä.”

”Haluaisin olla molemmissa kodeissa saman verran.”

”On kiva, että saa soittaa toiselle vanhemmalle.”

”Kännykkäaika vähemmälle aikuisilta.”

”Tiedämme, että vaikka olette eronneet silti rakastatte meitä.”